

Vintersolverv søndag 22 des.

Etter en usedvanelig grå, våt og mørk høst snur sola og vi går lysere tider i møte, med det håpet ønskes: **God Jul og Godt Nytt År** til alle Flaskepostens lesere.

Tor d

Desember 2019 nr 104

Skåtøy Flaskepost

Redaktør: Tor Dønvik

epost: skatoy.flaskepost@gmail.com
mobil: 90678830

Fra Lokalets Julemesse

«Den årlige, og tradisjonelle julemessa ble avholdt på Lokalet søndag 8. des.

Det var godt oppmøte og hyggelig førjulstemning. Folk koste seg med grøt, ertesuppe, kaffe og kaker.

Juleverksted for barn hører med og etter hvert kom det mer og mer julepynt til utstilling opp på veggen. Raske barnefingre og skravlende kaffedrikkende voksne trenger et avbrekk. Da er det like populært hvert år for små og "voksne" barn med årsalg og trekning på Lokalets ærverdige gamle lykkeshjul. Har du det rette tallet med riktig farge på din åre vanker det smågevinst, der noen til og

med til smaker søtt og godt for alle de gamblende lykkelige vinnerne.

Mens de små elsker å lage ekte hjemmelagede julepresanger, deler dessverre de færreste av oss voksne den skapergleden og julepresanger må kjøpes.

På Skåtøy har vi heldigvis "strikkegale", eller siden det er jul, strikkeglade og fingernemme damer slik at du kan få kjøpt flotte kortreiste, hjemmelagde husflidspresanger.

Skåtøyfolk er rause og støtter Lokalet gjennom kjøp av lodder, julebakst, julesild og andre gode saker. I skrivende stund er ikke eksakt beløp klart, men vi kan fastslå at det kom inn et femsifret beløp denne dagen, og det er raust!!

Tusen takk til alle som bidro med baking, koking, gevinster, juleverksted og «sjauing». Tusen takk til alle som kom og gjorde julemessa til en vellykket og hyggelig søndag.»

Lokalstyret ved Tina
(Tor D)

Romjulsquiz

Skåtøy Vel inviterer til quiz på Flerbrukshuset (gymsalen på skolen)
fredag 27.12. kl. 19.00.

Pris: Kr. 100,- pr. pers. som går til Skåtøy Vels arbeid på øya, betales ved inngangen.

Vi gjør det enkelt og regner med at alle har spist mye god mat i jula. Det blir derfor salg av pølse og brød i pausen midtveis i quizen! Ta med mynter til handelen. Kr. 20,- pr. stk.

OBS!!! Du medbringer selv den drikken du ønsker å nyte i løpet av kvelden. (Vi stiller med kaffe.)

Vi ønsker at dette skal være en kveld med glede og hygge og regner med at folk respekterer at Quizmaster Nina og overdommer Eli, er suverene i sine avgjørelser.

Etter at alle oppgaver er forsøkt løst, bytter vi svarark og retter for hverandre. Det blir mest teori, men også noen praktiske oppgaver.

Max 6 personer på hvert lag.

Bindende påmelding pr. SMS til Nina , tlf. **913 79 248, innen 20.12.19.**

Hilsen styret i Skåtøy Vel

Årsmøte i Skåtøy Vel

holdes i år 17 feb. Hold av datoen!
Saksliste kommer ved innkalling til

medlemmene i e-post.

Ønsker du å sitte i styret eller en komité?
Kontakt Lisbeth Thoresen eller Peder Ellingvåg i valgkomiteen.

Styret i Skåtøy Vel jobber jevnt å trutt med å ta opp saker vi mener er til fellesskapets beste. Det er derfor gledelig at noe fører frem. I en purretelefon til Havnefogden forteller han at hullet på Korsebrygga nå er støpt igjen. Hurra!

Det er ikke like hurra med planene for fornying av Eidkilen. Det er ikke satt av store penger, han forteller at det bare vil gjennomføres provisorisk vedlikehold til våren. Det ene fartsbegrensningsskiltet på Åsvika er fornyet og det i andre enden står for tur. Ingen planer om å flytte 5 knops skiltet lenger ut i Vennvika.

Nina

Stein Ove Sannes, opplyser at kommunen i 2019 har hatt inne to søknader av ncommidler, for Skåtøy og Farsjø. Kommunen fikk midler til utbygging i Farsjø, Skåtøy ble ikke prioritert, hvilket betyr at søknaden for Skåtøy overføres til 2020. Så vi får krysse fingrene for at vi får midler til videre utbygging neste år.

Det ble opplyst at det er fylket, ikke kommunen, som bestemmer hvilket distrikt som prioriteres!

Eli D 2

PRESTESTRANNA VEL VEL VEL

Spellær på flerbrukshuset på Skåtøy 22. februar kl 19.

- Æresrunde 2020 -

"Gamle slagere, uinnspella hits og nye vinklinger..."

Så prøver me oss litt på Ingrid Bergman, Nærbutikk på månen, Sulten og hol, James Dean, Nakne damer i badedrakt, Eg får så hår på tunga av og vaske pus, Når villdyra vakner, Legg deg på sia Maria, Bot og bedring, Flanellografens Venner, Stabbur & eksosvise, Donkedalstrusken, Barnefar, Finlandstour, Enslige brødre, Forskjellen på 2 like epler, Kjell Smirnoff, Preste Preste Prestestranna, Bestefars hev, Gunnar GT...

Vel Vel Velkommen !

Vinter program på Lokalet.

Vi ønsker alle velkomne til hyggelige vinterkvelder med god mat og drikke på Lokalet.

Januar: Dennis lager nok en spennende 6 retters middag for oss **Lørdag 11 Januar -20 kl 18.00.**

Pris pr pers 450,-

Det vil være plass til inntil 40 gjester, så her gjelder det å være raskt ute med påmelding. Siste frist for påmelding er **27.12.19.**

Februar: Jan koker til «Thai aften» med mange varmende, gode og spennende smaker **Lørdag 1 Februar -20 fra kl 18.**

Pris pr.pers 200,-.

Mars: Jan og Per Morten arrangerer øl smaking kveld for oss **Lørdag 7 Mars -20, kl. 18.**

Pris pr.pers 300,-

For å lettere kunne planlegge innkjøp og koking, er vi avhengig av påmelding til arrangementene til senest mandagen før dersom ikke annet er oppgitt.

Påmelding på sms til Tina på tlf **97169414.**

Hilsen Lokalstyret

Minner om at det er mulig og til og med trivelig for utenomøys folk og avlegge Skåtøy et besøk i den stille årstid også. Det er bare å melde seg på til Tina eller kjøpe billetter til strandhogget av Prestestranna Vel Vel Vel. (Det er vel verdt å merke seg at det heldigvis er Sangpoetene og ikke Skåtøy Vel som er arrangør ellers kunne det vel blitt vel mye vel)

Det var tider det!

Når jeg flyttet tilbake til Skåtøy i 1983 var "hus"-fiske til matauke fremdeles en naturlig del av det å bo ved kysten.

Hele vinterhalvåret fisket jeg med torskeruser eller garn og hadde levende torsk gående i et samlenett ved brygga. Det er trist, ufattelige og tankevekkende at denne tradisjonen forsvant brått, rått og brutalt rundt årtusenskiftet. I tillegg til torsk var sesongfiske etter sild og makrell en naturlig del av kystfolkets matauke og sild og makrell de napper av og til fremdeles.

Hundre år tidligere var det andre forhold, med et eventyrlig sildefiske i Oslofjorden og langs Skagerrakkysten. Fiskeri ble raskt en viktig næring på øyene og i distriktet. Dette kan man lese om i Vestmar 24. jan. 1884. Først finner vi den kortfattede nyheten "**Sildefisket har inat slaaget godt til.**" Etterfulgt av nyheten om et nystartet firma "**Jomfruland Fiskeselskab**"

Sildefisket har inat slaaget godt til.

Jomfrulands Fiskeselskab er ifølge Firmaanmeldelse Navnet paa et i Kragerø stiftet uansvarlig Interessentskab med Formaal at drive Fangst, Indkjøb og Tilberedning af Fisk fra Havnen Korset i Staads Sogn.

Selskabets Aktiekapital er 60,000 Kr., hvoraf indbetalt 15,000 Kr.

Interessenter ere N. & F. Juel, Tellef Dahll og Harald Larsen, hver for en Trediepart.

Optimismen rår og her satses det på næringsutvikling i fiskehavna Korset på Bråtøy.

Hele kr 60 000 kr satses, tilsvarende 4,2 millioner i dagens kroneverdi, og bak investeringen står A. og J. Juel, Tellef Dahl og Harald Larsen. Det er fristende å tro at A. og J. Juel er brødrene Adolf og Jørgen (Nielsen) fra Bråtøy. Tellef Dahl er godt kjent fra Kragerøs historie, mens Harald Larsen er ukjent for meg.

I god lokalavistradisjon kan vi i et senere Vestmar samme år lese den sensasjonelle nyheten om at et båtlag med sildefiskerne har fått to makreller i sine sildegarn på vinteren.

Makrel. Som en Sjeldenhed paa denne Aarstid kan vi meddele, at et Baadlag Mat til sidst. Fredag fik to Makreller i sine Sildegarn.

Makrellen jeg fikk på Åsvikbåen ved pilkefiske på isen etter torsk i februar tidlig på 1980 tallet fikk ikke avisomtale, så derfor publiseres denne sensasjonelle lokalnyheten først nå. Tenkhvilken sensasjon om noen nå hadde investert og satsset såpass som 4,2 millioner til ny næringsutvikling på Skåtøy!

Tor D

Julekonsert i Skåtøy kirke

Om lokal kortreist mat er bra for kropp og miljø, så er kortreist kultur med sang og musikk bra for sinn og sjel.

Julekonserten 15. des. i Skåtøy kirke bød på et godt og variert program fra lokale artister. I regi av skjærgårdsorganist Jorunn Myre ble programmet satt sammen og gjennomført på en fin måte. Autentisk ekte lyd i et vakkert kirkerom ved bruk av vokal og akustiske instrumenter gir oss flotte opplevelser.

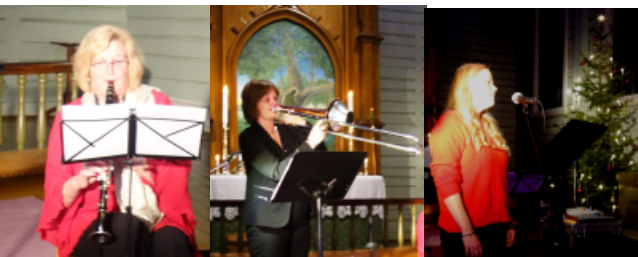
Dette er trolig viktigere enn noen sinne, i en verden mer og mer preget av ensidig formidling av elektronisk behandlet lyd og bilder presentert på små flate skjermer. Kirkerommets høytid, tradisjoner, ro og akustikk med etterklang, gir oss helt andre sanseinntrykk, noe trolig alle ville kunne glede seg over og ha godt av å oppleve. Dessverre er det så alt for få som benytter og besøker Skåtøys flotte kirke på den måten.

Piano, Trombone og klarinett innledet konserten, etterfulgt av solosang. En seanse med allsang av kjente og kjære julesanger ble det også plass til, deriblant "Jeg er så glad hver Julekveld", som jo ble urframført ved korsang til innvielsen av Skåtøy kirke i 1862.

Deretter fulgte et pianostykke og litt solosang før trombone, klarinett og orgel rundet av konserten.

Siste nummer var "Deilig er Jorden", og det er den jo, selv om grått, mildt og vått vintervær ventet oss utenfor kirkeporten. Månen var ikke å se på himmelen, men vi kunne heldigvis ta med oss fine opplevelser og pianomusikk fra måneskinns-sonaten ut i den grå vinterkvelden.

Takk og God Jul ønskes menighetsråd og lokale musikanter som stiller opp for Skjærgårdskatedralen.

Ask-Eriksen var nye fjes for oss i tillegg våre kjente Kjetil Valldal (gitar/ vokal) Terje Tolner (piano) Jorunn Myre (piano/ orgel)

*Torunn Nerdalen
Tinghaug
(Klarinett);
Gerd Nerdalen
(Trombone)
Christine*

KSM - Surprise

Montessoriskolens nederlandske pedagoger tok med seg en juletradisjon?– "Surprise"-gave, men det er rgentlig hemmelig?

Opplegget er at hver elev skriver på en lapp litt om sine interesser, hobbyer, hva de driver med og hva de liker, og siden det snart er Jul, en liten gave de ønsker seg. Så brettes lappene sammen, blandes godt og hver elev trekker en lapp (trekker de sin egen lapp må de trekke på nytt).

Gaven det er snakk om er beskjeden (ca. kr. 40), den er ikke hovedsaken i Surprise, det er innpakningen og/ eller måten den overleveres på som er viktig. Utfordringen er å lage til noe på egen hånd som passer til det medeleven skrev på lappen.

Det er både utfordrende, lærerikt og gøy å lage noe overraskende sammen med en liten gave til en medelev som ikke vet hvem den hemmelige giveren er.

Flaskeposten sendes ut etter overraskelsen overrekkes siste skoledag , derfor fikk jeg lov til å røpe hva Victor får av Åse.

Som dere ser på bildet er det lett å se at Victor må ha skrevet om hunden sin på lappen Åse trakk. Det er heller ikke vanskelig å gjette at det er en Jack Russel terrier det er snakk om fra den flotte nesten ferdige "full size" pappmodellen Åse lager.

Surprise er gøyalt, oppfordrer til fantasi, kreativitet og skaperglede, med hemmeligheter, juleforventninger og det hele.

God Jul til Montessorijunger, lærere og staben på Skåtøy.

Planer – Styring – Kystkultur

De siste 20-30 år har kommunens byutvikling og andre utviklingsprosjekter blitt styrt helt i tråd med vedtatt planverk, men med svært uheldige resultater.

Spesielt i Kragerø by har hvert eneste større prosjekt de siste 20-30 år endt med voldsomme protester fra folkeopinion, og den rare lille byens unike egenart og kvaliteter, folkeliv og tradisjoner (også kalt en levende kystkultur), blir sakte, men sikkert kvalt og ødelagt.

Ødeleggelsene omfatter ikke kun arkitektur og estetikk, men er vel så ødeleggende for; en fornuftig demografisk aldersfordeling i kommunen og et nødvendig (og ønsket?) mangfold av folk som bor her fast.

De arbeidsplasser prosjektene nå skaper og sikrer er kortsiktige i anleggsfasen, og hovedsakelig sesongbetonte i etterkant. Unntaket er en formidabel vekst innen geriatri som vi tydelig ser i årets kommunebudsjett;

- Å satse på geriatri er neppe spesielt fremtidsrettet?
- Kragerøs tradisjonelle industriarbeidsplasser har og er i ferd med å forsvinne sakte, men sikkert.
- For tilflytning av unge familier trengs nye arbeidsplasser og for å få nye arbeidsplasser trengs unge mennesker.

Å skape nye arbeidsplasser i utkantstrøk er vanskelig nok, men ikke umulig. Nye arbeidsplasser skapes i alle fall ikke av en vekst i en aldrende befolkning med økende omsorgs og pleiebehov – det kreves yngre krefter.

I praksis betyr det at en fornuftige fremtidsrettet kommuneplan må tilrettelegge for boattraksjon for unge familier samtidig med tilrettelegging for næringsutvikling.

Det ser ut som dagens planverk for å styre utviklingen er preget av en klokke-tro på at økt urbanisering er veien å gå? Bare vi får Kragerøs Havnefront til å ligne mest mulig Aker Brygge, med garasjeanlegg i kjelleren og heis opp til leilighetene skal Kragerø bys framtid reddes – og endelig skjer det noe jubler tilhengerne av dette.

Jeg tror ikke dette kommer av en villet politikk, men snarere manglende evne, vilje, respekt og forståelse av viktige helheter og sammenhenger for kommunens unike egenart og kvaliteter.

Dagens planer og styringsverktøy har ingen detaljerte mål eller krav hverken for demografi eller vern og videreutvikling av kystkultur. Den reguleringsplan-pakken man sparker over til eiendomsutviklere er maksimal høyde på bygningsvolum innenfor et begrenset

tomtearea i vannkanten. Resultatet kjenner vi alt for godt på forhånd, størst mulig malplasserte mastodonter i glass og betong plassert i vannkanten, fylt opp av velstående grått hår og spaserstokker med et stadig økende behov for pleie og omsorg.

Ikke overaskende gir også slike betongkladeiser i vannkanten størst profitt i et eiendomsutviklingsprosjekt.

Er det slike resultater av planer i vårt lokaldemokrati (bestående av kommunebyråkratiet, folkevalgte politikere og befolkningen) virkelig vil ha?

Utsagnene til frontfigurer i de såkalte ansvarlige styrende politiske partier (Høyre og AP) kan tyde på det, de priser foreliggende kommunale planer, og prediker og maner til hvor viktig det er med forutsigbarhet for næringslivet.

Det eneste forutsigbare i disse planene er resultatene med mastadontprosjekter i vannkanten;

- Som vekker berettiget harme blant en stor opposisjon i lokalbefolkningen,
- Som forsterker forgubbing i kommunen.
- Som trolig bidrar lite til langsiktig økonomisk vekst, boattraksjon og trivsel.

En hver antydning om at planverket burde endres for å gi bedre resultater, avfeies med et misforstått behov for "næringsvennlighet og forutsigbarhet".

Det er ikke bare Kragerøs tradisjonelle industri som vil forsvinne. – En trenger ikke være noen stor framtidforsker for å se at det samme allerede har rammet og vil ramme sterkere og sterkere Kragerø sentrums butikkvirksomhet i de nærmeste årene.

Netthandel, kortreist mat (Reko-ringer), effekter av miljøbevegelsens kampsaker; matsvinn, overforbruk, gjenbruk osv. bidrar allerede til endringer i vår tradisjonelle handel. Butikker både i kjøpesenter og i byer legges allerede ned i stor skala over hele den vestlige verden.

Hva gjør lokale byplanleggere med dette? Styrke handel i sentrum med flere parkeringsplasser – mer urbanisering – bare alle får parkert i kjelleren under butikken, med heis opp til leiligheten over butikken løses også dette problemet, slikt gnåles det om. – Dette lyder som musikk i eiendomsutviklernes ører – rom for flere betongkladeiser.

Tankeeksperiment.

Et steds identitet, sjel eller egenart utgjør et uvurderlig bidrag til boattraksjon, det gir folk noe å være stolte av – tenk at her bor jeg!

Det "hypermoderne" sentralt plasserte Bonusbygget fra 1960/70 tallet står i dag delvis tomt, jeg tror ikke det fins mange

av byens borgere som med ryggen vendt mot rådhuset føler stolthet over å se dette "praktverket" av et bygg?

Da den ærverdige Buchholmgården ble vedtatt revet hevdet eiendomsutviklere og fremsynte politikere med forakt for gammelmodige politikere, byvenner ol.: "Vi må sørge for at Kragerø by ikke ender opp som et museum". Slik banet de framsynte vei for de første betongkladeisene for å sikre Kragerøs framtid.

Bonusbygget lå i de minste lite synlig bak havnefronten inn mot en bratt hei, verre var det på Lilletorvet og enda verre med Brygga-mat bygget som stengte av sentrum av kystbyen vår mot sjøen.

Tenker vi oss at "bakstreverske gammelmodige" byvenner ol. den gang hadde fått gjennomslag for bevaring av Buchholm gården, Theilergården, Kringsjågården osv. ville dagens borgere i alle fall hatt noe å være stolte av, turistene noe å se på og byens sjel og egenart bedre tatt vare på.

Kan vi lære noe av dette?

Moderne betongkladeiser fra 1960/70 tallet manglet totalt estetiske kvaliteter og respekt for et unikt bymiljø, og ser ut til i beste fall å ha en "økonomisk" levetid på 40-50 år før de ender opp som uinteressante ledige lokaler?

Utfordringene startet lenge før det, for

allerede etter et par tiår begynte selv de fremsynte eiendomsutviklerne fra 60/70- tallet å flikke på byggene sine i et forsøk på å gjøre de mer attraktive.

Betongkladeisene fikk saltak, panel på veggene smårutede vinduer osv. kanskje hjalp det litt, men ofte virker tiltaket latterlig og forsterker inntrykket av at bygget ikke hører hjemme i kystbyen Kragerø. Det er god grunn til å spørre seg om litt treverk her og der med små saltak over parkeringsplassene utenfor Brygga-mat samt styrhusutspringet, bruvingen i 3 etasje og glassheisen på sjøsiden oppfattes som et godt bidrag for videreutvikling av Kragerøs kvaliteter, sjel og egenart.

Behov for bygg og anlegg med sjønære funksjoner styrte "byplanleggingen" i Kragerøs store vekstperiode med trelast og skipsfart (trolig lenge før ordet byplanlegging ble funnet opp). Kai, boder, lagerskur og etter hvert fiskemottak, bunkersanlegg, småindustri ol. ble bygget i havnefronten med bolighus, småhandel ol. i bakkant.

Dypvannskai, havnelager, trelastboder osv. var nødvendige funksjoner, men ikke nødvendigvis vakre bygg og anlegg, men de var og er lettere å akseptere ut i fra nødvendige daglige behov hos en kystbefolkning. Altså planlagt eller ikke, utgjør de en del av kystkulturen.

Ønsker vi å beholde en levende kystkultur må vi planlegge for sjønære funksjoner som fergekai, fiskemottak, trelasthandel, taxibåtbrygger, handlebrygger osv. selv om de ligger midt i eiendomsutviklernes indrefileter.

Nærhet til sjø?

En kjapp sjekk på gulesider.no viser at de to betongkladeisene på det gamle Bose-skjæret nå huser imponerende 50 firmaadresser, riktignok er ca. halvparten av disse holdingselskaper ol uten ansatte, men totalt er det i følge Proff.no ca. 70 helårs arbeidsplasser (og mange flere om sommeren).

Brygga-mat var i starten en kjede-uavhengig kolonial (supermarked) med en egen kjøttavdeling i den ene enden og fiskebrygga vegg i vegg. Planlagt eller ikke utgjorde det et tilbud for dagligvarehandel for fastboende som brukte sjøveien og ikke minst for en eksplosivt økende turisme. Til nød akseptabel bryggehandel i tråd med en videreutvikling av kystkultur, men heller ikke nødvendig, kolonialsupermarkedet kunne like godt lagt en husrad eller to unna vannkanten.

Dagens Kiwi har ca. 15 fast ansatte og fiskebrygga en 6-7. Men er det fornuftig planlegging å plassere ca. 30 ansatte i

regnskapsbransjen, ca. 15 leger, tannleger og fysioterapeuter, samt firma for klesimport, takplater osv. i to etasjer over kolonial og fiskebutikk? For så å toppe kystkulturen med en av Oslos "factory outlets" på bryggekannten?

Regnskap, helse, klær og takplater har ingen sjørelaterte behov, de er der kun fordi de har høy inntjening og råd til å betale husleien i malplasserte stygge bygg med "Aker Brygge" kvaliteter.

Havnefronten blir ødelagt, mens det er nok av ledige næringslokaler i husrekken innenfor.

Det nye kommunehuset i vannkanten på B 13 tomte fotoner seg enda verre. Det er helt ufattelig at et politisk vedtak, med gode intensjoner om å flytte noen kommunale arbeidsplasser til sentrum ved å ruste opp og benytte ledige lokaler der, i stedet resulterer i ny massiv betongkladeis i vannkanten i indrefiletet.

Sorry eiendomsutviklingsarkitekter, men fargevalg, saltak og panel på veggene her og der hindrer ikke ødeleggelsen av småbyen Kragerø!

Når prosjektet i tillegg på lang sikt er økonomisk håpløst for kommunen og de eksisterende ledige lokalene forblir ubenyttet må det være lov å hevde at vårt byråkrati med sine planer og styring av

byutvikling er alt for dårlig til å utvikle og ta vare på Kragerøs unike kvaliteter.

Er planlegging umulig?

Turistmaskinen Cornwall-området sydvest i England har lenge ment at de er best tjent med at småbyer og havner og langs kyststripa forblir et slags levende museum. For offentlig lokal styring og planlegging er det derfor utviklet detaljerte "design guidelines" for sjønære bygg og småbybebyggelse.

I disse guidelines anskueliggjøres gode og dårlige prosjekter.

Eiendomsutviklere og andre får da "guidelines" som et hjelpemiddel for deres prosjektering, men med klar beskjed om at intensjonene i "guidelines" vektlegges sterkt både i byggetilatelser og i anbuds-konkurranser.

I noen få tilfeller glipper det likevel i gjennomføring av et prosjekt. Det kaller de for et "arbeidssuhell" når de ikke har klart å styre eiendomsutviklingen.

Disse prosjektene havner på en svarteliste og merkes i langtidsplanene "for rivning" ved første og beste anledning.

Det går altså an både å planlegge og å styre slik at kystkultur og småbykvaliteter ivaretas og videreutvikles.

Kragerøs utviklingsprosjekter i byen og langs kysten kjenner vi igjen i Cornwalls anskueliggjøring av eksempler på dårlige prosjekter, og flere av våre prosjekter ville havnet på svartelista for rivning.

Går vi baklengs inn i framtiden?

B13 bør på svartelista til og med før det er bygget, og det på tross av at lokale ansvarlige styringspartier på høyre og venstre fløy betyr sin ansvarlighet og forutsigbarhet, når de med partipisken vedtar med et demokratiske flertall for svarelistingsprosjektet på B13.

Enda merkeligere er det at de samme ansvarlige styringspartier hardnakket mener at planverket vårt — det er det ingen grunn til å endre?

Det går altså an både å planlegge og å styre, det kreves bare politisk handlekraft og vilje til å ta vare på og videreutvikle kystkulturen, samt fornuftige holdninger, prioriteringer og ikke minst kunnskap hos lokalt byråkrati som setter politiske vedtak ut i livet.

Äppelkriget (Svensk film fra 1971)

Storkapitalisten Jean Volkswagner kom til Änglamark for å gjøre byen om til en enorm fritidspark.....(Han fikk støtte av kommunen - endelig skjedde det noe,

men merkelig nok protestete lokalbefolkningen?)

En 80 årig miljøengasjert Evert Taube skrev visa "Änglamarken" til filmen:

Kalla den änglamarken eller himlajorden om du vill

*Jorden vi ärvde och lunden den gröna
Vildrosor och blåklockor och lindblommor
och kamomill*

Låt dem få leva, de är ju så sköna

Synd han er død, Evert Taube verdsatte jo også kystens folk og deres liv høyt.

Han kunne sikkert ha skrevet en vakker vise om byen, skjærgården og kystkulturen som vi alle har arvet.

God Jul ønskes Flaskepostens lesere med håp at mine omfattende skriverier om kystkulturens trange kår ikke helt har tatt luven fra dere.

Tor D

PS:

Med strandplanlov, LNF- områder og Rikspolitiske retningslinjer for Oslofjorden kan en spørre seg om det er noen form for råderett igjen i et lokal-demokrati?

I praksis gir dette seg i alle fall merkelige utslag i kommunen.

I skjærgården blir et drivhus på 6 kvm bak en hytte i 100 m beltet vurdert, betraktet og saksbehandlet som en trussel mot fortetning i strandsonen.

En fastboende som i påvente av en byggetillatelse midlertidig fortøyer noen flytebrygge- elementer på egen grunn blir anmeldt, straffeforfulgt og bøtelagt av økokrim for miljøkriminalitet.

Mens i vannkanten i Kragerø by bygges den ene store, høye betongkladeisen etter den andre?

I demokratiets ånd hevder de ansvarlige styringspartier at plan og styringsverktøy er gode og gir den forutsigbarhet man er helt avhengige av for å videreutvikle Kragerø kommune inn i fremtiden.

Mer om dette følger i neste nr hvis jeg og leserne orker det.

Tor D

Det skjer på Skåtøy

 SKÅTØY KAFÉ Vinterstengt. Se – [hjemmeside](#) for detaljer

Skåtøy Vel

Romjulsquiz på Flerbrukshuset **27.12. kl 19**

Påmelding Nina tlf. 91379248 innen 20 des (egen annonse side 2)

Hilsen styret.

Fakkelvandring

Vi går fra Kirka **kl 16** på nyttårsaften. Fakler selges ved kirketrappe før avgang. Det blir en kort seremoni oppe på Darefjell, før vi går ned til gløgg, pepperkaker og bålkos hos Nina og Torkjell.

Kulturkomiteen ønsker velkommen til en stemningsfull opplevelse!

Flaskeinnsamlingen: Kulturkomiteen samla inn flasker for 7000kr. Dette skal bl.a. gå til innkjøp av ny snøskuter. - Vi takker alle som har bidratt med tomgodssett!

Terje S

Skåtøy – sangpoetenes møtested.

Vi våkner opp etter en kort vinterdvale med sangpoesi-besøk fra fremmede strender.

Som så ofte har artistene besøkt oss på Skåtøy før, sist i februar 2016 (og deres forfedre flyttet faktisk hit i hopetall hit midt på 1800 tallet).

Prestestranda Vel Vel Vel dro fullt hus på Skåtøy. God stemning med godt besøk av utenomøys publikum fra både fra Kragerø og ikke minst en "fanklubb" med hyggelige skarrende vestlendinger.

Nå fire år senere kommer Prestestranda Vel Vel Vel med Tom Jacki på en "Æresrunde -- 2020" på Flerbrukshuset **22 januar kl 19**. Billetter kommer snart på [ticketmaster](#) (en mulig julepresang?)

Styret

Sjekk på nett? [Tidligere Flaskeposter?](#) [Skole?](#)

Skåtøy Kirke

Julaften tir 24. des kl 14 Julegudstjeneste/ Harald Gulstad/ organist Jorunn Myre. Offer til Kirkens Nødhjelp.

Taxibåt fra byen kl. 13.00. På tilsigelse om øyene.
Retur kl. 15.15 via Stabbestad. Tlf. 908 84888.

Velkommen Skåtøy menighetsråd

Lokalet - vårt eget hus; Vinter program på Lokalet.

Vi ønsker alle velkomne til vintersesongens kvelder med god mat og drikke på Lokalet.

Lør 11. Jan kl 18: Dennis trår til og lager en spennende 6 retters middag for oss. Pris pr. pers. kr 450. Det vil være plass til inntil 40 gjester, så her gjelder de å være raskt ute med påmelding. Frist for påmelding er 27.12.19.

Lør 1. Feb kl 18: Jan koker til «Thai aften» med mange varmende, gode og spennende smaker. Pris pr. pers. kr 200.

Lør 7. Mar kl 18: Jan og Per Morten arrangerer nok en spennende øl-smakingskveld for oss. Pris pr. pers. kr 300

For innkjøp og kokkelering, er vi avhengig av påmelding til arrangementene senest mandagen før dersom ikke annet er oppgitt.

Påmelding SMS til Tina på tlf 97169414.

Hilsen Lokalstyret

Mellommyra Fritidsforening.

Styre ønsker alle medlemmer og venner av Mellommyra God jul og Godt nytt år. Takk for støtten i året som har godt, en ekstra takk til alle som støtter oss med sin Grasrotandel

Hilsen styret.

Månedens båt.

Splitte mine Bramseil osv.

Jeg forsøker å la kystens folk og liv, før, nå og i fremtiden (en levende kystkultur), være en rød tråd i mine skrivelier i Flaskeposten; Riktignok skrives det litt om kirkeliv, men da er det snakk om skjærgårdskatedralen; Og litt om landbruk, men da er det snakk om skortebønders virksomhet?

På Skåtøy, i alle fall før i tiden, drev mange både nøysomt og smått og slike "småfolk" ble ofte noe nedlatende kalt for skortebønder og knuppetangsfiskere. De var hverken ordentlige fiskere eller bønder – de dro ikke ut på havet etter fisk og de dyrket på ørsmå jordlapper.

Rederivirksomhet på 1800 tallet er også omtalt, men ikke fra nyere tid. Det er dårlig med redere både i skjærgården og byen i vår tid, men vi hadde jo selveste Sigvald Bergersen d.y. med feriestedet sitt på Gumø.

I forbindelse med shipping var det mye "snausing" blant sjøfolk og havnearbeidere. Med frakt og håndtering av verdifulle og nyttige varer var det fristende og ete litt av lasset når anledningen bød seg. Å snause betyr å forsyne seg litt av lasta, og det varierte fra å ta vare på ting fra brekkasjer ved stuing og sjauing om bord eller på kai, til

renspikket tyveri. Holdningene var nok ofte at "rederen var rik" og da var det bare rimelig at han "delte" litt med seg.

Bergesens dyktighet gjorde han rik, men han passet også godt på sine ting.

Det sies at den "stygge" lett gjenkjennelige lysegrønne fargen han valgte på sine skip skyldes at han ikke likte tanken på at folk på verftene skulle snause av malingen han betalte for.

Bildet er bevis på min snausing fra den norske stat for 45 år siden, jeg må tilstå at jeg regelrett stjal en av Den Norske Marines hankeløse kopper. Logoen med anker avslører klart tyveriet.

Det er også verdt å merke seg den blå streken på koppen. Streken er et lastemerke for hvor mye varm kaffe gæsten kunne fylle i koppen for at han ikke skulle brenne fingrene når han bar koppen fra byssa og opp til offiserene på brua. Mitt motiv for forbrytelsen har jeg glemt, det var neppe lettjente penger,

men snarere en protest mot den form for udemokratisk frihetsberøvelse de fredselkende 68-erne mente at militærtjenesten var den gangen?

Etter dette tyveriet har jeg som de fleste av oss, stort sett fulgt bibelens 7. bud "Du skal ikke stjele" som **en rød tråd** gjennom livet.

I språket vårt går det røde tråder gjennom det meste, men hvor kommer **den røde tråden** fra?

Om Sigvald Bergesen studerte gammel engelske marinehistorie er ukjent, men vi må ty til den engelske marinens behov for kilometervis av tauverk på hvert eneste seilskip for å finne forklaringen.

Det viser seg at mitt koppetyveri er for en bagatell å regne sammenlignet med problemer med tyveri i den engelske marinen på 1800 tallet. Gaster og andre stjal tauverk over en lav sko og det vedvarte helt til marinen fikk den geniale ide å kreve at repslagerne la inn en rød tråd i alt tauverk marinen bestilte.

Vi må ikke **gi opp** båt historier – de er en morsom **rød tråd** i en levende kystkultur.

Værgalskap.

Evert Taubes troløse vestavind besøkte oss heldigvis i desember med langvarig mildvær og til og med en kortvarig liten storm fra sørvest.

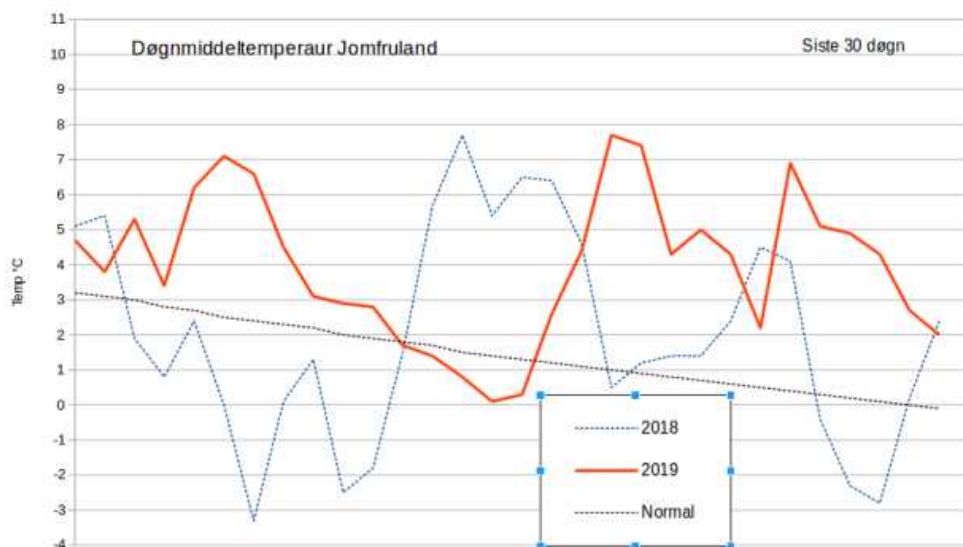
Det er et bra tegn for normalitet, for i år uteble våre vanlige høststormer selv under hummerfisket.

Sørvestkuling ordner opp med vann-temperatur og strømforhold i Skagerrak slik at jule- og nyttårshandel kan foretas med kogg i isfritt vann. På vei til byen flirer jeg til isvintervarsleren Alkeknotten, og på land vitner mye rognebær om at rognen i år slipper å bære dobbelt vekt av bær og snø. (I motsetning til den alternative spådommen om at rognen har mye bær til småfuglene fordi den vet at vinteren blir hard og snørik).

Det har altså skjedd noe med våre vanlige høst og vinterstormer.

Global oppvarming gir sitt bidrag med litt mer regn, vind og skiftende vær, men den effekten blekner i forhold til hva mediene hauser opp med fete typer.

Selv trauste Metrologiske institutt utsteder farevarslinger ved en helt normal liten høststorm. Er det slik at nordmenn flest er blitt helt idioter som ikke lenger klarer å forholde seg til vanlig vær?

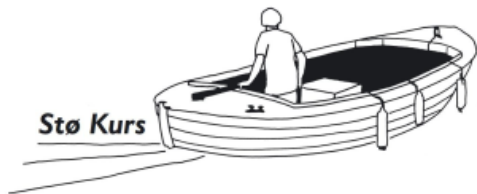
Eller har mediene hang til dramatiske overskrifter tatt fullstendig overhånd?

Sørvesten tar uansett godt der jeg bor og ved sterk kuling eller mer, kjenner vi at huset rister. Som jeg alltid gjør ved kulingvarsel sjekka jeg fortøyninger og vannstand ved brygga før jeg la meg. Morgenen etter den farevarslede stormen med forferdelige 100 km/t i vindkastene viste skadeomfanget seg i all sin gru og velde. Et tomt trillebår på tunet hadde veltet, og på veien gjennom skogen hadde to tørrkvister på over en meters lengde blåst av trærne og ned i veien.

- Trenger vi farevarsling for dette?

- Eller er det en storm i vannglass?
- Er selv værmeldingen blitt tabloid?

Diagrammet viser at siste 30 døgn på Jomfruland er betydelig varmere enn tilsvarende i fjor, og desverre mye varmere enn normalt – globale oppvarming er et faktum. Vanntemperaturen i Flødevigen har gledelig nok kun sunket med ca 1 grad på siste 4 uker, fra 7 til 6 mot fjorårets 4. Takket være Taubes troløse vestavind ligger vi plutselig bedre an enn i fjor og har en del å gå på, men isvinteren kan fremdeles komme hvis den forbaskade trofaste nordosten setter seg.

Skåtøy vel, øremerka innkjøp av ny snøskuter.

Styret i Stø Kurs vil takke alle som i disse åra har gitt gaver til oss eller stilt opp i dugnad for å samle inn penger eller utføre praktisk arbeid.

Ned med flagget til topps

Styret i Stø Kurs foreslo på årsmøtet 2. mai å legge ned Stø Kurs, da flere av foreningas hovedmål ansås å være nådd (Kragerøskjærgården montessoriskole er vel etablert og står godt på egne bein.), eller at man kan jobbe like effektivt for disse måla i andre fora (Sikre bosetning i skjærgården og jobbe for godt oppvekstmiljø i f.eks. Skåtøy vel.).

To årsmøter har nå bekrefte styrets forslag.

Stø Kurs er nå avvikla etter 7 års virksomhet. På de åra har vi (i avrunda tall) gitt 370000 kr til KSM, kjøpt inn for 43500 kr (hovedsaklig til skolegården) og brukt 11500 kr på hinderløypa i skogen bak skolen.

Stø Kurs har som «avskjedsgaver» gitt 50000 kr til KSM, øremerka skolegården, 8222 kr til FAU ved KSM, øremerka hinderløypa og 12000 kr til

Hilsen styret i Stø Kurs

Stig Aasvik, Terje Aasvik, Børre Brekka og Terje Sodal.